ΗΦΥΞΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου ἀριθ. 17, Πάροδος Λυκαβητοῦ.

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ φρ. 12. — Συνδρομὴ Ἐξωτερικοῦ φρ. 15.

Ἔτος Γ. Περ. Β | Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Ὀκτωβρίου 1898 | Ἀριθ. 15

ΤΟ ΥΨΙΦΩΝΟΝ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Ἐσχάτως ἐγένοντο πειράματα ὑψίστου ἐνδιαφέροντος ἐν Γαλλίᾳ, ἐν αὐτῷ τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Ἐμπορίου ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ, τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, νέου τηλεφώνου, προσφάτως ἀνακαλυφθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Germain, ἐπιθεωρητοῦ τοῦ ὑλικοῦ ἐν Παρισίοις.

Ὁ κ. Πέτρος **Germain**.

Κυριολεκτικῶς δὲν πρόκειται περὶ νέου ἐντελῶς τηλεφώνου, ἀλλὰ περὶ ἀνακαλύψεως τελειοτέρου τοιούτου, δυναμένου ν' ἀναπαράγῃ τελειότερον, ζωηρότερον καὶ φυσικώτερον τὴν φωνὴν τοῦ ὁμιλοῦντος. Ἡ ἐπίτευξις δὲ τηλεφώνου, ἀποσκορακίζοντος ἐντελῶς πάντα τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἤδη ὑφισταμένου καὶ λειτουργοῦντος, ἐπιτρέποντος εἰς τοὺς ἀνταποκρινομένους νὰ συνομιλῶσιν ἀπὸ τῆς ἕδρας των ἢ τοῦ καθίσματος τοῦ γραφείου των, χωρὶς νὰ κοπιῶσι νὰ προσέρχωνται εἰς τὸ μηχάνημα καὶ ἀναπαράγοντος τὴν ἀνθρωπίνην φωνὴν, οὐχὶ μόνον ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ εὐκρινείᾳ καὶ ἐντάσει, ἄνευ ρινικοῦ τόνου, καὶ ἄνευ εὐδεμιᾶς ἀλλοιώσεως τοῦ τυμπάνου, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἐφικτοῦ τῆς αὐξήσεως αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ὁμιλία ν' ἀκούεται εἰς σημαντικὴν ἀπόστασιν, εἶναι κατόρθωμα θαυμάσιον καὶ ἀποτέλεσμα, δι' ὅπερ ὁ μὲν ἐπιστημονικὸς κόσμος δέον νὰ ἐπικροτήσῃ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν, ὁ δὲ κ. Germain νὰ ἐναβρύνεται ἐπὶ τῇ τελείᾳ ἐπιτυχίᾳ τοῦ ἔργου του.

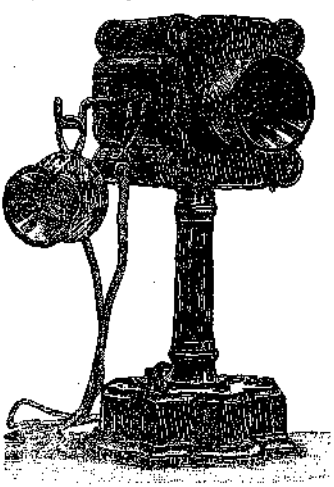

Ὑψιφωνον τηλέφωνον. Ὁ δέκτης

Ἀλλ' ἐξετάσωμεν ἤδη, διὰ τίνων τεχνικῶν μέσων, κατώρθωσεν οὗτος νὰ φθάσῃ εἰς τοιοῦτον εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ἐπιτραπήτω δὲ ἡμῖν, νὰ θίξωμεν διὰ βραχέων τὸ καθαρῶς ἐπιστημονικὸν ἔδαφος, ὅπως ἐν τέλει συγκρίνωμεν τὰς θαυμασίας ἀνακοινώσεις τοῦ ἐφευρέτου, ἃς ἐπιφυλλάσσομεν διὰ τὸ τέλος τῆς μελέτης ἡμῶν ταύτης.

Τὸ τηλέφωνον τοῦ Germain διαφέρει ὀλίγον τῶν συνήθων ὑποδειγμάτων, ἡ δὲ διαφορὰ αὕτη συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, τὸ μὲν μικρόφωνον αὐτοῦ εἶναι κινητόν, ἀντὶ νὰ εἶναι προσηρμοσμένον, ὁ δὲ δέκτης αὐτοῦ εἶναι προσηρμοσμένος καὶ ἀκίνητος, ἀντὶ νὰ ἦναι κινητός. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἀνταλλακτικὸν ἄγκιστρον

(crochet commutateur) κεῖται πολὺ μακρὰν τῆς εὐαισθήτου πλακὸς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἐπηρεάζῃ τὰ ρεύματα.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἐρείδεται πρωτίστως εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἄνθρακος καὶ τῶν συναφῶν αὐτῷ, τῶν μεταχειριζομένων ἐν ταῖς συνήθεσιν ἀνταπαλτικοῖς πίναξι, διὰ χαλικίτου, οὐσίας ἐλαφροτέρας, μᾶλλον ἀναλοιώτου, ἧττον καυσίμου τοῦ ἄνθρακος καὶ ἁπάρως εὐαισθητοτέρας ἤχῳ, ἐπιτρεπούσης δὲ τὴν χρῆσιν ρευμάτων, διαφόρου δυνάμεως καὶ μεγάλης ἐντάσεως, ὅπερ δὲν συνέβαινε μέχρι τοῦδε.

Ἐν ταῖς συνήθεσι συσκευαῖς, ὁ ἀριθμὸς τῶν στοιχείων τῆς στήλης εἶναι ὄντως πάντοτε ὁ αὐτὸς, εἴτε ὁμιλεῖ τις ἀπὸ Παρισίων εἰς τὰ περίχωρα αὐτῶν, εἴτε ὁμιλεῖ ἀπὸ Παρισίων εἰς Λονδῖνον ἢ εἰς Μασσαλίαν. Ἐπὶ τῶν μακρῶν δὲ τούτων γραμμῶν, μάτην αὐξάνουσι τὴν διάμετρον τοῦ σύρματος, διότι τοῦτο οὐδόλως ὠφελεῖ εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῶν ρευμάτων· τούντεῦθεν δὲ προκύπτουσι κοπιώδεις συνενοήσεις, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀδύνατοι.

Τούναντίον, τὸ τηλέφωνον Germain ἐπιτρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν ρεύματα τοσαύτης ἐντάσεως—τοῦτο δὲ εἶνε ἁπλῶς ζήτημα στήλης ἢ συμπυκνωτῶν—δι' ὧν δυνάμεθα νὰ ἀπολαύσωμεν ἤχους πολὺ μεγαλειτέρους, καὶ δὴ ἰσχυροτέρους ἔτι τῶν φυσικῶν.

Τουντεῦθεν εὐκόλως νοεῖ τις, ὅτι διὰ ρευμάτων μιᾶς μόνος ἐντάσεως, ἡ φωνὴ δύναται ν' ἀκουσθῇ ἐν ποιᾷ τινι ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ δέκτου. Ἐν δὲ τοῖς γενομένοις πειράμασιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Ἐμπορίου τῆς Γαλλίας, οἱ προσκεκλημένοι διασπαρέντες ἐν διαφόροις σημείοις τοῦ κήπου, ἤκουσαν εὐκρινέστατα ἤχον ἐξαγγελθέντα ὑπὸ τοῦ ὑψιφώνου Lubert τῆς Opera Comique ὡς καὶ διάλεξιν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἐφευρέτου, ἐνώπιον δέκτου, τετοποθετημένου εἰς 150 μέτρα ἀπόστασιν καὶ ἐντὸς γραφείου, οὗτινος αἱ θύραι καὶ αἱ θυρίδες ἦσαν ἑρμητικῶς κεκλεισμέναι.

Πρακτικῶς διὰ τοῦ ὑψιφώνου τούτου τηλεφώνου, ὁ συνδρομητὴς δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλο νὰ πράξῃ ἢ νὰ καλέσῃ διὰ τοῦ κώδωνος τὸ κεντρικὸν γραφεῖον, ἵνα τὸν συγκοινωνήσῃ μεθ' οἱουδήποτε ἤθελεν ἐπιθυμήσῃ καὶ τούτου γενομένου, ἀφ' οἱουδήποτε σημείου τοῦ δωματίου ἐν ᾧ εὑρίσκεται, θὰ δύναται ν' ἀκούῃ τὸν μεθ' οὗ ἀνταποκρίνεται καὶ νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ὑφίσταται ἀνάγκη νὰ ἵσταται ὄρθιος πρὸ τοῦ πίνακος τῆς συσκευῆς καὶ νὰ ψέρῃ ἑκάστοτε τοὺς δέκτας πλησίον τῶν ὤτων του.

Οὕτως, ὁσάκις ὁμιλεῖ τις, ὁ χαλικίτης τοῦ τηλεφώνου Germain ἀμέσως αἰσθητοποιεῖται, κινεῖται καὶ διαπερᾶται ὑπὸ τοῦ πρωτεύοντος ρεύματος, ἡ δὲ παραγομένη συνεχὴς κίνησις τῶν κραδαινομένων μορίων ἐλαττοῖ τὴν μεγίστην ἀδράνειαν τῶν μικροφώνων. Τούναντίον δὲ ὅταν δὲν ὁμιλεῖ τις, οὐδὲν ρεῦμα διέρχεται.

Ἐν ὥρᾳ λειτουργίας τῆς συσκευῆς, παρατηρεῖται, ὅτι ἡ βελόνη τοῦ ἀμπερομέτρου σημειοῖ πεντηκοστὰ ἀμπέρου καὶ ταλαντοῦται ἐφ' ὅλης τῆς ἐντάσεως τῆς κλίμακος. Ἡ αἰσθητικότης αὕτη, πολυτιμωτάτη ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ αἱ συνεχεῖς ποικιλίαι τῆς ἐντάσεως ἐνέχουσιν ἄτοπόν τι, διότι παραγόμεναι χιλιάκις καὶ δὶς χιλιάκις κατὰ δευτερόλεπτον, προκαλοῦσι δι' ἀντανακλαστικῆς κινήσεως ἐπὶ τῆς συσκευῆς καὶ τοῦ δέκτου ἐπαγωγικὰ ρεύματα πολὺ ἀνωτέρας ἐνεργείας ἐκείνης, ἣν κέκτηνται τὰ κυματοειδῆ ρεύματα τῶν συνήθων τηλεφώνων· οὕτως ὥστε, ἡ ταύτόχρονος χρῆσις τῶν συσκευῶν Germain μετὰ τῶν ἤδη ἐν χρήσει ἀποκαθιστᾷ τὰς τελευταίας ταύτας ἐντελῶς βωδὰς καὶ ἀφώνους, ὅπερ εἶναι ἀληθῶς δυσάρεστον δι' ἕν τηλέφωνον.

Πιστεύεται, ὅτι ἐν βραχεῖ διαστήματι, ἡ Γαλλικὴ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων θέλει προβῇ εἰς ῥιζικὰ σχετικῶς μέτρα, ἀντικαθιστῶσα πάντα τὰ συνήθη καὶ ἐν χρήσει τηλέφωνα διὰ τῶν νεωτέρων ὑψιφώνων τοῦ Germain, ἀφοῦ ἤδη τὸ ζήτημα μελετᾶται ἐκεῖ, ἡ δὲ μετριότης τῆς ἀξίας τῆς νέας ταύτης συσκευῆς ἀναγκάζει προφανῶς ταύτην νὰ ἐπιφέρῃ ταχίστην βελτίωσιν εἰς τὴν τηλεφωνικὴν ὑπηρεσίαν, καθιστῶσα αὐτὴν ἐντελῶς πρακτικήν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κ. Germain δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν εὐκολίαν, ἣν παρέχει τῷ συνδρομητῇ νὰ τηλεφωνῇ ἐξ ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ μηχανήματος καὶ ν' ἀφίνῃ αὐτὸν ἐλεύθερον καὶ κύριον τῶν κινήσεών του καὶ νὰ διαμορφώνῃ τὴν φωνὴν, οὕτως ὥστε ν' ἀκούεται ὑπὸ εἴκοσιν, ἑκατὸν ἢ καὶ χιλίων ἀτόμων, ἀλλὰ παρουσιάζει εἰσέτι καὶ ἕτερα ἐπίσης σημαντικὰ πλεονεκτήματα.

Μέχρι ταῦδε, διὰ νὰ τηλεφωνήσῃ τις ἀπό τινος σημείου εἰς ἕτερον, ἀπητοῦντο δύο ὁρειχάλκινα σύρματα, ἐνῷ ἤδη διὰ τῶν ρευμάτων μεγάλης ἐντάσεως τοῦ κ. Germain, ἓν μόνον ἁπλοῦν σιδηροῦν σύρμα ἀρκεῖ, ὅπως γίνεται καὶ ἐν τῇ τηλεγραφίᾳ τιθεμένων τῶν δύο αὐτοῦ ἄκρων ἐν τῇ γῇ.

Ὁ σίδηρος, ὡς γνωστὸν, δὲν παρέχει μεγάλην ἀντίστασιν καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς πολλὴν αὐτ' ἐπαγωγὴν, ὡς θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἰσχυρισθῇ. Ἀνὶ τῆς χρήσεως ἑνὸς μόνου σύρματος, δὲν παρόγεται πλέον βόμβος, ὡς ἐκ τῆς γειτνιάσεως ἄλλων συρμάτων, χάρις τῇ καλῇ διαθέσει τῶν νέων μέτρων, ὧν ποιεῖται ἤδη χρῆσιν ὁ ἐφευρέτης τοῦ νέου ὑψιφώνου τηλεφώνου.

Ὁ κ. Germain ὄντως ἀναισθητοποιεῖ τὸν δέκτην, διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως ὅσον ἦν δυνατὸν τοῦ ὁπλισμοῦ ἀπὸ τῶν πόλων τοῦ πεπολωμένου ἠλεκτρομαγνήτου του. Ὁ δέκτης ὅμως καθίσταται πολὺ ὀλίγον εὐαίσθητος καὶ ὀφείλει νὰ λειτουργῇ διὰ ρευμάτων πολὺ μεγαλειτέρας ἐντάσεως τῶν ἐν χρήσει συσκευῶν. Ἡ δ' ἔνταστις αὕτη ἀποκτᾶται διὰ τοῦ μικροφώνου, ὅπερ ἐν τῷ νέῳ ἐργαλείῳ ἐνεργεῖ ἐπὶ δύο μικρῶν καὶ ὁμοίων ἠλεκτροπαραγωγῶν, ἐνῷ εἰς τὰ παλαιὰ μηχανήματα, μόνος εἷς ἠλεκτροπαραγωγὸς ὑπάρχει.

Ὥστε δυνατῆς οὔσης τῆς χρήσεως σιδηροῦ σύρματος καὶ ἀπαιτουμένου ἤδη ἑνὸς ἀντὶ δύο, ἡ οἰκονομία θέλει εἶσθαι τοιαύτη, ὥστε ἡ Διεύθυνσις τῶν Γαλλικῶν Τηλεφώνων εὐκόλως θ' ἀποφασίσῃ, ἵνα παράσχῃ δωρεὰν, ἅμα τῇ μεταβολῇ τοῦ συστήματος, τὰ μηχανήματα, τοῖς συνδρομηταῖς αὐτῆς.

Ἀλλὰ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ τηλεφώνου Germain θὰ γενικεύσῃ προφανῶς τὴν χρῆσιν τοῦ νεωτέρου συστήματος, διότι ἕνεκα τῆς μετρίας αὐτοῦ δαπάνης, δὲν θὰ ὑπάρχῃ τοῦ λοιποῦ σοβαρὸς λόγος, ὅπως καὶ τὰ ἐλάχιστα χωρία μὴ προικισθῶσι τοῦ πλεονεκτήματος τούτου τὸ δὲ δημόσιον βεβαίως θέλει σημαντικῶς τούντεῦθεν ὠφεληθῇ.

Καὶ ἑτέρα ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπίκειται, οὐχὶ ἐπίσης ὀλιγώτερον πολύτιμος τῶν προηγουμένων. Ὁπόταν σιδηροδρομικὸν τρένον εὑρίσκεται ἐν πορείᾳ, θὰ δύναται ἐν ἑκάστῃ στιγμῇ νὰ συγκοινωνῇ ἀμέσως μετὰ τῶν δύο, μεταξὺ τῶν ὁποίων κυλοφορεῖ, σταθμῶν, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον :

Ἐποτεθήτω σύρμα τι σιδηροῦν ἐγκατεστημένον ἐπὶ τῶν κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς διατεθειμένων τηλεγραφικῶν στύλων καὶ συγκοινωνοῦν μετὰ τῆς γῆς, ἀφοῦ πρότερον διέρχεται τὰς συσκευὰς Germain, ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν. Ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ διαμερίσματος τῆς ἁμάξης τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ σιδηροδρόμου ὑπόρχει ἐγκατεστημένος ἕτερος τηλεφωνικὸς σταθμὸς, συστήματος Germain ἐνθα διατίθεται σπειροειδῶς — πρὸς τὸν σκοπὸν αὐξήσεως τοῦ μήκους, ὅπερ δέον νὰ εἶναι 100 περίπου μέτρον—ἕτερον σιδηροῦν σύρμα, ὅπερ συστρέφεται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ διατίθεται παρ' αὐτοῦ, παρὰ τὴν μεγάλην δυσαναλογίαν τῶν δύο ρευμάτων. Οὕτω χάρις τῇ ἐντάσει τῶν ρευμάτων, ὅ,τε σταθμάρχης καὶ ὁ ὁδηγὸς τοῦ τραίνου δύνανται νὰ συνομιλῶσιν ἐν ταῖς αὐταῖς, ὡς καὶ μετὰ τῶν συνήθων συσκευῶν συνθήκαις, διότι ἡ δυνατὴ φωνὴ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἄλλως τε τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον· ἀρκεῖ τὸ σπουδειότερον, ἡ ἀσφάλεια τῶν ταξειδιωτῶν νὰ δεκαπλασιάζηται ἄνευ ἐπιβραδύνσεως τῆς ταχύτητος τοῦ τραίνου.

Πολλὰς ἄλλας σχετικὰς ἐφαρμογὰς ἠδυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα, ἐξ ὧν θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰς κυριωτέρας ἤδη.

Μέχρι τοῦδε δὲν κατορθώθη ἡ ἀποτύπωσις τῶν ἀναπτυσσομένων δονήσεων τηλεφώνου ἐν ἀποτυπωτικῷ φωνογράφῳ. Διὰ μέσου ὅμως τοῦ νέου μικροφώνου, ἡ φωνὴ ἀποτυποῦται ἐξ ἀποστάσεως. Πάντες οἱ ἤχοι αἰθούσης τινὸς δύνανται μηχανικῶς νὰ στενογραφηθῶσι. Τοῦ λοιποῦ, διὰ τοῦ συστήματος Germain, τιθεμένου

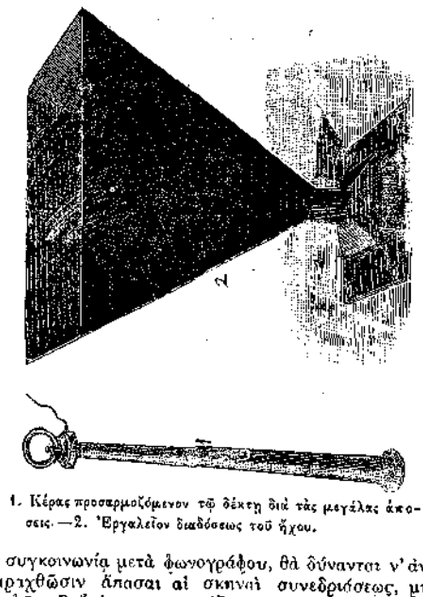

1. Κέρας προσαρμοζόμενον τῷ δέκτῃ διὰ τὰς μεγάλας ἀκοάς.—2. Ἐργαλεῖον διαδόσεως τοῦ ἤχου.

ἐν συγκοινωνίᾳ μετὰ φωνογράφου, θὰ δύνανται ν' ἀναπαριχθῶσιν ἅπασαι αἱ σκηναὶ συνεδριάσεως, μιᾶς βουλῆς. Βεβαίως μερικαὶ ἐξ αὐτῶν ἔσονται ὀχληραὶ διά τινας βουλευτὰς, ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν ἔσονται πολυτιμώτατοι.

Ἀλλὰ καὶ τί καλειτέρα, ταχυτέρα καὶ ἀκριβεσμέρα στενογραφία ταύτης ; καὶ ὁποία ὑπεροχὴ ἐπὶ τοῦ ἁπλοῦ φωνογράφου ;

Ὁ συνήθης φωνόγραφος ἀπαιτεῖ ὥστε ὁ ῥήτωρ, ὁ ἀοιδὸς κτλ. ὧν σκοπεῖται ἡ περισυλλογὴ τῆς φωνῆς. νὰ τοποθετῆται πρὸ τοῦ ἐκτυπωτικοῦ κέρατος. Εἶναι ὅρος ἀπαραίτητος καὶ ἐν τούτοις, οὔτε ἡ φυσικὴ αὐτῶν φωνὴ πιστῶς ἀναπαράγεται, τούναντίον δὲ μεταβάλλεται εἰς ρινόφθογγον, ἐνῷ διὰ τοῦ εἰδικοῦ κέρατος, τοῦ συστήματος Germain, πάντα τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ἐντελῶς ἀίρονται καὶ ἡ φωνὴ ἀναπαράγεται πιστοτάτη καὶ ἠχηρά.

Διὰ τοῦ ὑψιφώνου τηλεφώνου, ἀναφαίνονται πολλὰ νέα προτερήματα αὐτοῦ. Βραδύτερον, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ φοιτηταὶ ἴσως δὲν θὰ λαμβάνωσι τὸν κόπον, νὰ μεταβαίνωσι ν' ἀκροῶνται τοὺς καθηγητάς των, ἀλλὰ διὰ τοῦ φωνογράφου, συστήματος Germain, θ' ἀκούωσιν οἴκοι τὴν παράδοσιν.

Περαίνοντες ἐνταῦθα τὴν περιγραφὴν, μετὰ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ τηλεφώνου Germain, ἐπιπροστίθεμεν καὶ τινα ἐκ τῶν βιογραφικῶν σημειώσεων τοῦ ἐν λόγῳ ἐφευρέτου.

Ὁ κ. Germain ἐγεννήθη ἐν Mirefleurs τῆς Γαλλίας τῷ 1850 καὶ διωρίσθη τὸ πρῶτον, ὡς ἁπλοῦς βοηθὸς ἐν ἡλικίᾳ δεκαοκτὼ ἐτῶν, ἐν τῇ Διευθύνσει τῶν Ταχυδρομείων. Βαθμηδὸν δὲ προήχθη, ἱεραρχικῶς, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ ὑλικοῦ ἐν Παρισίοις ὃν ἤδη κατέχει. Ὥστε ὁ Germain εἶναι τέκνον τῶν ἔργων αὐτοῦ. ἕκαστος δὲ τοῦ σταδίου του σταθμὸς σεσημείωται διά τινος ἀνακαλύψεως, διότι ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἀκάματος ἐρευνητής· ἀπάσας δὲ τὰς ὥρας τῶν ἀναπαύσεών του διέρχεται πάντοτε ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του. Λέγεται δὲ, ὅτι καταγίνεται ἔτι καὶ εἰς ἑτέρας σπουδαίας ἀνακαλύψεις.

Ἐκ τοῦ «Illustration». **Φ. Π.**

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤΩΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Ἐπιβεβαιοῖ δὲ ὁ Πλάτων, ὄχι μόνον τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰωνιότητα αὐτῆς. «Αἱ αὐταὶ ψυχαί, λέγει, δέον νὰ ὑπάρχωσι καὶ πάντοτε· διότι, ἐπειδὴ οὐδεμία αὐτῶν ἀπόλλυται, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν».

Πολὺ περίεργον εἶνε, ὅτι αὐτὴ ἡ ἰδέα ἐπανελήφθη καὶ ὑπερηπίσθη πολλάκις παρὰ τῶν νεωτέρων φιλοσόφων. Εἰς «Τὰς τελευταίας ἡμέρας ἑνὸς φιλοσόφου» ὁ Ὀμφρυ Δάβυ, εἷς τῶν διακρίνων σοφῶν τοῦ αἰῶνος τούτου, λέγει τὰ ἑξῆς:

«Αἱ ψυχαὶ εἶναι αἰώνιοι καὶ ἀδιαίρετοι, ἀλλ' οἱ τρόποι τοῦ εἶναι αὐτῶν εἶνε ἐπίσης ἀπείρως ποικίλοι, ὅπως καὶ τὰ σχήματα τῆς ὕλης. Αἱ ψυχαὶ οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι πρὸς τὸ διάστημα· ἐν ταῖς μεταβάσεσιν αὐτῶν εἶνε ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τοῦ χρόνου, εἰς τρόπον ὥστε δύνανται νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους τοῦ κόσμου εἰς τὸ ἄλλο διὰ νόμων ὅλως ξένων τῆς κινήσεως. Ἡ ποσότης ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν πνευματικῶν οὐσιῶν, ὅπως καὶ ἡ ποσότης ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτόμων τοῦ ὑλικοῦ κόσμου εἶνε πάντοτε ἡ αὐτή· αἱ διευθετήσεις των δὲ εἶνε ἀπείρως ποικίλαι, ὅπως καὶ αἱ τῶν ὑλικῶν ἢ τῆς ὕλης, ἣν ὡρίσθησαν νὰ διοικῶσιν. Αἱ ψυχαὶ εἶνε ὄντα διανοητικὰ διαφόρων βαθμῶν, ἀνηκόντων ὄντως εἰς τὸ ἄπειρον Πνεῦμα. Εἰς τὰ πλανητικὰ συστήματα διατελοῦσι προσκαίρως ἐν δοκιμασίᾳ, τείνουσαι ἀδιακόπως καὶ ρέπουσαι διηνεκῶς, ἐν γένει, πρὸς εἶδος ὑπάρξεως μᾶλλον ὑψηλοῦ».

Καὶ ἡ Μοναδολογία τοῦ Λειβνιτίου δὲν διδάσκει ἕτερόν τι.

Δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν πολλῶν καὶ ἐκπληκτικῶν ἀποδείξεων τοῦ Πλάτωνος περὶ τῆς ἀθανασίας. Περιοριζόμεθα μόνον εἰς αὐτὸ τὸ ἄλλο ζήτημα: Ἂν ἡ ψυχὴ εἶνε ἀθάνατος, ἂν ὀφείλει νὰ ζῇ πάντοτε καὶ ν' ἀναζήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς πολλὰς ὑπάρξεις, ποῖον τὸ ὑπὲρ αὐτῆς καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου; Τί δεῖ ποιεῖν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεώς της ; Πῶς νὰ τὴν ἐνισχύσῃ, νὰ τὴν ἀνυψώσῃ ὑπεράνω τῶν φθαρτῶν, ὅπως τὴν προσελκύσῃ πρὸς τὰ ἄφθαρτα, ὧν τινων οὐδὲν δύνασαι νὰ τῇ ἀποστερήσῃ ;

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Πλάτωνος εἶνε ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἀποκάλυψις καὶ μετὰ τὴν χριστιανικὴν ἔτι διδασκαλίαν καὶ ἀγωγήν. Εἰσέρχεταί τις μετ' αὐτοῦ ἀγνοῦ εἰς κόσμους φωτεινοὺς καὶ ἀπροσδοκήτους ὁρίζοντας. Ἡ ἔκπληξις, ἡ ἐμὴ τοὐλάχιστον, ἀποβαίνει μεγίστη, παρατηρῶν, ὅτι ἀφίνουσι γενικῶς ν' ἀγνοοῦσιν οἱ δικνύσαντες τὰς κλασικὰς σπουδὰς των τὰς καλλονὰς καὶ τὰς λαμπρότητας, τὰς ἀπαντωμένας εἰς τὰ ἔργα τῶν φιλοσόφων τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος.

Οἷα πλούτῳ διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ ἀποστεροῦσι τῆς περιέργου νεότητος, τῆς διψώσης μάθησιν! Τὸ κατ' ἐμὲ θεωρῶ ἀνοσιούργημα αὐτὴν τὴν ἀφροντισίαν. Δὲν δικαιοῦνται, οὐδὲ γάριν τῆς ἀγάπης τῆς χριστιανικῆς ἰδέας, δι' ἣν ἴσως φοβοῦνται, νὰ καλύπτωσιν οὕτω διὰ τῆς σιωπῆς καὶ τοῦ σκότους θησαυρόν, ἀξίας ἀνεκτιμήτου.

Τῆς ψυχῆς ἀθανάτου οὔσης, τοῦ δὲ σώματος ἐφημέρου, δέον, κατὰ προτίμησιν, νὰ φροντίζωμεν περὶ αὐτῆς. «Τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον τοῖς ἀνθρώποις, παρατηρεῖ ὁ Πλάτων, δὲν εἶνε ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ ἁπλῆ διατήρησις τοῦ ὄντος αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ νὰ γίνωνται, ὅσον ἐνεστι ἐνάρετοι, καὶ νὰ ὦσι τοιοῦτοι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι».

'Αλλ' αὐτὴν τὴν ἀρετήν, ἥτις εἶνε τὸ καθῆκον, ἥτις εἶνε ὁ σκοπός, πῶς τὴν ἀποκτῶμεν; Ὁ βουλόμενος ν' ἀποκτήσῃ αὐτὴν τὴν ἀρετήν, τὴν πολυτιμωτέραν ὅλων τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς, ὀφείλει νὰ ὑποστῇ διηνεκῆ τινα πάλην. Ὁ Ἡσίοδος εἶπεν ἤδη: «Ἡ εἰς τὴν κακίαν ἄγουσα εἶνε ὁμαλὴ· τὴν διατρέχει τις ἄνευ ἱδρῶτος, μετ' οὐ πολὺ δὲ ἀφικνεῖται εἰς τὸ τέρμα αὐτῆς. Ἀπέναντίας οἱ ἀθάνατοι ἔθεσαν τοὺς ἱδρῶτας πρὸ τῆς ἀρετῆς· ἡ πρὸς αὐτὴν ἄγουσα ἀτραπὸς εἶνε μακρά, ἀπότομος, σκολιά, ἀνώμαλος ἐξ ἀρχῆς· ἀλλ' ὅταν ἀφιχθῇ τις εἰς τὴν κορυφὴν τότε καθίσταται ῥᾴδιη, κλπ. «Ὁ νομίζων, παρατηρεῖ ὁ Πλάτων, ὅτι ἀνυψοῖ τὴν ψυχήν του διὰ τῶν γνώσεων, τοῦ πλούτου, τῆς ἰσχύος, χωρὶς νὰ ἐργάζηται νὰ τὴν καταστήσῃ βελτίονα, φαντάζεται μὲν ὅτι τὴν τιμᾷ, ἀλλ' οὐδέν ἐστι τοῦτο».

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἄγουσα εἶνε τόσῳ μακρὰ καὶ χαλεπή, δὲν δύναταί τις νὰ ἄρξηται τῆς πορείας τόσῳ ταχέως. Ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη ἀγωγῆς ὑγειοῦς, ἀνδρικῆς. Οἱ παῖδες ὀφείλουσιν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας νὰ συνειθίζωσιν εἰς τοὺς πόνους, τὴν πάλην, ἅτινα τοὺς ἀναμένουσιν εἰς τὸ μέλλον. Πῶς θὰ ὦσιν ἄνευ τούτου ἄνδρες ἐν τῇ ἀληθεῖ καὶ μεγάλῃ σημασίᾳ τῆς λέξεως, ἰσχυροί δηλ. τόσῳ κατὰ τοῦ φυσικοῦ ἄλγους ὅσῳ καὶ κατὰ τοὺς ἠθικοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς φαυλότητας; «Οὐχὶ σωρὸς χρυσοῦ, λέγει ὁ Πλάτων, ἀλλὰ μεγάλην δόσιν σεμνότητος καὶ διακρίσεως ὀρείλει πᾶς τις ν' ἀφήσῃ εἰς τὰ τέκνα του.» Μεγάλης σπουδαιότητος τυγχάνει τὸ νὰ ὦσιν οἱ λόγοι, οὓς κατὰ πρῶτον ἀκούει ὁ παῖς, ἱκανοὶ νὰ τὸν ὁδηγῶσιν εἰς τὴν ἀρετήν.»

Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν δέον νὰ διευθύνηται ἡ ἀγωγὴ τῶν τέκνων, διά τε τὸ Κράτος, ὅπερ ἔσται ὅ,τι αὐτὰ θὰ ὦσι, καὶ διὰ τὸν ἴδιον ἑαυτόν τους, καθότι ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἀγωγῆς τῶν ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία ἢ ἡ κακοδαιμονία των ἔν τε τῇ παρούσῃ καὶ τῇ μελλούσῃ ζωῇ.

Ὁ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς δικαιοσύνης βαδίζων, ταπεινοφρόνως μέν, ἀλλὰ μετ' ἀλανθήτου σταθερότητος, ὁ ὑπακούων εἰς τὸν νόμον τοῦ ἠθικοῦ ὄντος, οὗτος ἔσται μακάριος. Καὶ ὄχι μόνον οὗτοι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ζῇ καὶ εἰς οὓς πράττει τὸ καλόν. Θὰ ᾖ δὲ χρήσιμος, ὄχι μόνον εἰς ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πατρίδα, ἕτοιμος ἀείποτε ν' ἀφοσιωθῇ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ νὰ θυσιάσῃ δι' αὐτὴν πᾶν ἀγαπητὸν μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς. Τοιοῦτος ὁ Σωκράτης, ὁ Βάσιγκτων, ὁ Χός, ὁ Μαρσύ, ἅπαντες οἱ μικροί, οἱ ταπεινοί, ὧν ἡ ἀρετὴ εἶνε τόσῳ μᾶλλον ἀξιέπαινος, ὅσῳ μᾶλλον τυγχάνει κεκρυμμένη, ἀφανής . . .

Ὁ Πλάτων βεβαιοῖ, ὅτι «τὰ ἀγαθὰ τοῦ δικαίου καὶ τὰ δεινοπαθήματα τοῦ ἀδίκου, κατὰ τὴν ζωὴν ταύτην, οὐδὲν εἰσι οὔτε κατ' ἀριθμόν, οὔτε κατὰ μέγεθος ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ δεινά, τὰ ἐν τῇ ἑτέρα ζωῇ πεφυλαγμένα διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν.

Ἡ δ' ἀδικία δὲν συνίσταται μόνον εἰς πράξεις ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς ἄλλους. Ὁ Πλάτων ἀποκαλεῖ ἐπίσης ἀδικίαν «τὴν τυραννίαν, ἣν ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἐξασκοῦσιν ὁ θυμός, ὁ φόβος, ἡ ἡδονή, ἡ λύπη, ὁ φθόνος καὶ τὰ ἄλλα πάθη» ἀνεξαρτήτως τῶν ἐκτὸς ἡμῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν. καὶ οὗτος ὁ Πλάτων ἀνυψοῖται εἰς αὐτὸ τὸ ὑπέρτερον πνευματικόν, εἰς αὐτὸ τὸ ὑπέρτερον ἠθικόν, καθ' ἃ αἱ σκέψεις δὲν εἶνε ἥττον ἐπιλήψιμοι ἢ τὰ ἔργα.

Ὅ,τι λέγει περὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀδικίας τὸ λέγει ὡσαύτως περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ψεύδους, περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀσεβείας, περὶ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ἀκρατείας, περὶ ὅλων τῶν ἀρετῶν καὶ ὅλων τῶν κακιῶν. Παντοῦ, πάντοτε, ὑφ' ὅλα τὰ εἴδη ἀξιοῖ ἵνα τὸ κακὸν πατάσσηται· παντοῦ, πάντοτε, ὑπὸ πᾶν εἶδος ἀξιοῖ, ὅπως ὁ ἄνθρωπος προσκολλᾶται εἰς τὸ ἀγαθόν, ὅπερ εἶνε ὁ νόμος τῆς ψυχῆς. «Τὸ ἀφροντιστεῖν περὶ τῆς ψυχῆς λέγει, εἶνε λίαν βαρὺ καὶ κινδυνῶδες, μὴ ἐχούσης αὐτῆς ἕτερον μέσον πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν δεινῶν ἢ νὰ καταστῇ λίαν ἀγαθή, λίαν σοφή. Αὕτη δὲν συναποκομίζει ἢ τὰ ἤθη καὶ τὰς ἕξεις της, ἅτινα εἶνε ἡ αἰτία τῆς εὐδαιμονίας ἢ τῆς κακοδαιμονίας, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀφίξεώς της.» «Ὁ οὖν, καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, ἐργαζόμενος καὶ ἀσκούμενος πρὸς βελτίωσιν τῆς ψυχῆς του καὶ πρὸς ἀγνισμὸν ἀπὸ παντὸς ῥύπου, δύναται νὰ ἐλπίσῃ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν τε θεῶν καὶ τοῦ δαιμονίου, ὅπερ παρέχουσιν ὡς φύλακα καὶ ὁδηγὸν εἰς πάντα ἄνθρωπον· καθότι ἡ πρόνοια τῶν θεῶν εἶνε θεραπευτικὴ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου νὰ καταστῇ δίκαιος καὶ νὰ προσεγγίσῃ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὴν θειότητα.»

Ὁ δὲ ἀγαθὸς πάλιν δέον νὰ παρακαλῇ τὸν Θεόν, νὰ ἐπικαλῆται τὴν εὐμένειαν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ μὴ ζητῇ ἢ μόνον σοφίαν. Ὁ Πλάτων οὐδεμίαν συγκατάβασιν παραδέχεται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος. Ὄχι ἐπίγεια καὶ ἐφήμερα ἀγαθά, ὄχι ματαιοδοξίας, ὄχι πλούτη· καθότι ὅλα ταῦτα διαφθείρουσι τὸν ἄνθρωπον καὶ τῷ καθιστῶσι τὴν ἄσκησιν τοὐλάχιστον τῆς ἀρετῆς μᾶλλον δυσχερῆ. Ἐνταῦθα ὁ Πλάτων συναντᾶται πρὸς τὸν Ι. Χριστόν: «Μεγάλη ἀρετὴ καὶ μεγάλα πλούτη εἶνε ἀσυμβίβαστα», λέγει, ὅπως ὁ Χριστὸς θὰ εἴπῃ ἀργότερα: «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν».

Ἐν τούτοις, εἴτε καλῶς ἔζησέ τις εἴτε κακῶς, ὀρθοῦται ἐνώπιον πάντων ὁ θάνατος, ὅστις, ἀντικείμενον τρόμου διὰ τὸν ἔνοχον, καθίσταται διὰ τὸν ἀσκοῦντα τὴν ἀρετὴν φίλος, διαγγελεὺς εὐαγγελιζόμενος. Ὁ μόνος, ἀληθῶς, πόθος τοῦ τελευταίου δὲν εἶνε ἡ ἀρετὴ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τελεία; Ἂν δὲ καὶ πάλιν ὁ θάνατος εἶνε ὁμέγας ἐλευθεριστής, ἂν οὗτος ἀνοίγῃ ἐνώπιον ἀνθρώπου ἀναπεπταμένας τὰς θύρας τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης μήπως διὰ τοῦτο δέον νὰ προσέλθωμεν ἀναζητῶντες αὐτόν, νὰ τὸν προσκαλέσωμεν, νὰ ῥιφῶμεν εἰς τὰς ἀγκάλας του; Οὐδαμῶς. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Θεὸν θεωρεῖ τὴν ζωὴν ὡς κτῆσιν, ἀμ' ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ λειποτακτήσῃ, ὅπως καὶ ὁ στρατιώτης, ἀπὸ τὴν θέσιν ἣν τῷ ἐνεπιστεύθησαν. Ἀναμένει ἐν ὑπομονῇ, ὅπως οἱ θεοὶ τὸν ἀπαλλάξωσι τῆς φρουρᾶς καὶ τῷ εἴπωσι: «Ἦλθεν ἡ ὥρα».

Ἡ αὐτοχειρία εἶνε ἀδυναμία, ἀνανδρία. Ὁ Πλάτων ἀπαιτεῖ ἵνα οἱ αὐτόχειρες ἐνταφιάζωνται μεμονωμένοι ἐν ἰδιαιτέρῳ τόπῳ. Δὲν παραδέχεται τὴν αὐτοχειρίαν ἢ εἰς μίαν μόνην περίπτωσιν. Ὁπόταν δηλ. ὁ ἄνθρωπος ἀκατασχέτως φέρεται πρὸς τὸ κακόν· ὁπόταν μήτε αἱ δεήσεις, μήτε αἱ μετὰ τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν σχέσεις του, μήτε αἱ μᾶλλον ἀλγειναὶ προσπάθειαί του δὲν θὰ ὦσιν ἱκαναὶ νὰ τὸν ἀποτρέψωσι τῆς μοιραίας κλίσεως, τῆς πρὸς τὸ κακοῦργημα παρασυρούσης αὐτόν. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους, καλλίτερον ν' ἀποθάνῃ τις. Ἀλλὰ παρουσιάζεται ποτε τοιαύτη περίπτωσις; Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, καὶ ἐνταῦθα ἔτι ὁ Πλάτων δεικνύει ὁποίας τιμῆς τυγχάνει ἡ ἀρετὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀφοῦ προτιμᾷ τὸν ἑκούσιον θάνατον παρὰ τὴν ἀδικίαν ἢ τὸν φόνον. Εἴτε παραδεχθῇ τις εἴτε ἀποκρούσῃ τὸ συμπέρασμα, εἶνε ὅμως ἀδύνατον νὰ παραγνωρίσῃ ὅ,τι ὑπάρχει ἐνταῦθα εὔτολμον, πρωτότυπον.

Ἂν ὁ θάνατος εἶνε ἀγαθόν τι διὰ τὸν ἐνάρετον, τί θὰ εἶνε διὰ τὸν πανηράν, ἢ διὰ τὸν διαντάσσαντα ζωὴν ἀνάμικτον ἀρετῆς καὶ κακίας; Ὁ Πλάτων δὲν συμφωνεῖ πάντοτε κεφ' ὁλοκληρίαν πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἐν

τούτοις, καὶ διὰ τῶν μικρῶν τούτων ἀντιφάσεων δὲν εἶνε δυσχερὲς νὰ διαγνώσωμεν τὴν ἐνδόμυχον ἰδέαν του.

Ἐν πρώτοις ὁ θάνατος δὲν ὁρίζει ἡμετελλήνως τὸ μέλλον τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ δὲν ἐγκαταλείπει μετὰ τὸν ἀποχωρισμόν της ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ ὀργανισμοῦ, τοὺς τόπους ἔνθα ἔζησεν, οὐδὲ τὸ ἐνδιαφέρεσθαι ὑπὲρ ὧν ἠγάπησε. «Αἱ ψυχαὶ τῶν θανόντων, λέγει, διατηροῦσι κάπως τὴν χρῆσιν τῶν δυνάμεών των καὶ λαμβάνουσιν εἰσέτι μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀνθρώπων. Ἃς φοβῶνται λοιπὸν οἱ φύλακες τῶν νόμων ἐν πρώτοις τοὺς θεοὺς οἵτινες εὐσπλαγχνίζονται τὴν κατάστασιν τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ὀρφανῶν. εἶτα δὲ τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων συγγενῶν, οἵτινες διά τινος φυσικοῦ αἰσθήματος, λαμβάνουσιν ἰδιάζον ἐνδιαφέρον πρὸς ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὰ τέκνα των, καὶ θέλουν τὸ καλὸν μὲν τῶν καλῶς προαιρουμένων ὑπὲρ αὐτῶν, τὸ κακὸν δὲ τῶν παρανομούντων αὐτά . . . Πᾶς κηδεμὼν ἢ πᾶς πολιτικὸς ἄρχων δέον νὰ ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τῆς τροφῆς καὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν ὀρφανῶν καὶ ν' ἀποδίδῃ εἰς αὐτὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν, παρ' αὐτῶν ἐξαρτωμένην, ὡς ἂν ἦτο δύνασθαί τι, ὅπερ ἡμέραν τινὰ θὰ ἐκαρποῦτο εἴτε αὐτὸς ὁ ἴδιος, εἴτε τὰ τέκνά του.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς δολοφονηθέντας, οὗτοι θὰ διαφυλάττωσι μνησικακίαν κατὰ τῶν δολοφόνων. Τοῦ συμβεβηκότος ὅπερ ὑπέστησαν ἐμπνέοντος αὐτοῖς φόβον καὶ τρόμον, θὰ τρομάζωσι καὶ αὐτοί, ἐκ περιτροπῆς, τοὺς δολοφόνους των, ἐμπνέοντες αὐτοῖς τὴν τραγικὴν ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι συντρόφσσονται, ἐπικαλούμενοι πρὸς τοῦτο τὴν μνήμην καὶ τὴν συνείδησιν τῶν ἐνόχων.

Οὕτω πως ἔκ γε δέον νὰ ἐξηγήσωμεν τὰς ἐκφοβιστικὰς ἐκείνας ὀπτασίας κακούργων τινῶν, εἰς οὓς ὁ βίος κατκυτᾷ ἀφόρητος καὶ οὓς ἡ ἀδίκαιος θέα τῶν κίμοσταγῶν καὶ πελιδνῶν θυμάτων παροξυμᾷ εἰς τὸν ἀπελπισμόν, τὴν αὐτοχειρίαν, ἢ τὴν αὐθόρμητον παράδοσίν των εἰς τὴν δικαιοσύνην!

Συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε αἱ δολοφονικαὶ ἀπόπειραι ν' ἀποτύχωσι καὶ ἀντὶ φόνου νὰ συμβῇ πληγὴ μόνον. Πῶς δέον νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν ἔνοχον ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει;

«Ὀφείλουσι, λέγει ὁ Πλάτων, χάριν τῆς μοίρας τοῦ ἐνόχου, τοῦ μὴ περιελθόντος εἰς τὸ ὕπατον τῆς δυστυχίας, καὶ χάριν τοῦ δαιμονίου, ὅπερ, εὐπλαγχνισθὲν αὐτόν τε καὶ τὸν πληγωθέντα, ἀπέστρεψε μὲν ἐκ τοῦ τελευταίου τὸ θανατηφόρον πλῆγμα, ἐφείσθη δ' ἐκείνου τὴν τύχην καὶ τὸ μᾶλλον ὀλέθριον σῴζων, ἐξ εὐγνωμοσύνης, λέγω, πρὸς αὐτὸ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἴσως μὴ παρεμβάλλωσι πρόσκομμα εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν του, δέον νὰ χαρισθῶμεν εἰς τὸν ἔνοχον, κατακλίζοντες αὐτὸν ν' ἀπέλθῃ μόνον καὶ νὰ ζήσῃ εἰς ἑτέραν τινὰ πόλιν.

Οὕτω τὸ δαιμόνιον, ὅπερ κατὰ τὸν Πλάτωνα, δέδοται ἑκάστῳ, ἵνα τῷ χρησιμεύῃ ὡς ὁδηγός, λαμβάνει ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὴν ζωὴν καὶ παρεμβαίνει ἐμμέσως εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἀνθρώπων. Εἶνε ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ δαιμόνιον τοῦ Πλάτωνος εἶνε αὐτὸς ὁ φύλαξ ἄγγελος τῆς Ἐκκλησίας;

Ἂν ἐκ τοῦ πέρην τοῦ τάφου ἐξακολουθοῦσιν οἱ γονεῖς ἐπιβλέποντες ἐπὶ τῶν τέκνων τῶν κατατάκτων ὀρφανῶν, ἢ οἱ ὑποστάντες βίαιον θάνατον καταδιώκουσι τοὺς φονεῖς των, ὑπάρχουσιν ἴσως ἕτεραι ψυχαὶ διατελοῦσαι οἱονεὶ προσκολλημέναι πρὸς τὸν ἐπίγειον τόπον τῆς διαμονῆς καὶ, μάλιστα, πρὸς αὐτὸ τὸ σῶμά των ἐπί τινα χρόνον, ἀπροσδιόριστον διαρκείας. Ἡ ψυχὴ καθηλωμένη πρὸς τὸ σῶμα διὰ τῶν παθῶν αὐτῆς μένει ἐπὶ πολὺ προσκολλημένη πρὸς αὐτό, ὅπως καὶ εἰς τὸν ὁρατὸν κόσμον· μόνον δὲ ὅρου ὑπομείνῃ καὶ διεφθαρμένη ἀποσύρεται ἐν τέλει τοῦ σώματος διὰ τῆς βίας καὶ ἀκουσίως τῆς ὑπὸ τοῦ ταχθέντος αὐτῇ δαιμονίου. Ἀφικομένης δὲ εἰς τὴν συνέντευξιν τῶν ψυχῶν, ἂν ἡ ἀκάθαρτος ἂν ἐρυθριάνθη διὰ φόνου ἢ ἄλλου τρομεροῦ ἐγκλήματος, ὅλαι αἱ ἄλλαι ψυχαὶ τὴν ἀποφεύγουσι τὴν βδελύσσουσαι. Δὲ εὑρίσκει αὕτη οὔτε σύντροφον οὔτε ὁδηγὸν καὶ περιπλανᾶται ἐν πλήρει ἐγκαταλείψει, μέχρις οὗ μετά τινα χρόνον τὴν παρασύρῃ τὸ ἀκατάσχετον εἰς τὸ ἴδιόν αὐτῆς κατοικημα. Ἡ δὲ ἐν ἐγκρατείᾳ καὶ ἀγνείᾳ τὸν βίον διαγαγοῦσα ψυχὴ ἔχει αὐτοὺς τοὺς θεοὺς συνοδοὺς καὶ ὁδηγοὺς καὶ κατοικεῖ τὰ πρωτοωκασμένον αὐτῇ μέρος· καθότι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ γῇ τόποι διάφοροι καὶ ἐξαίσιοι».

Τοιαύτη ἡ γλῶσσα τοῦ Πλάτωνος. Ἄλλοθι, λέγει ὡσαύτως: «Ἀλλ' ἂν ἡ ψυχὴ ἀποσύρεται τοῦ σώματος ρυπαρά, μολυσμένη, κηλιδωμένη, ὡς ὅτε ἦτο μεμιγμένη μετ' αὐτοῦ, φροντίζουσα νὰ τὸ ὑπηρετῇ, τετυφλωμένη ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸ ἀγάπης καὶ οἰήσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ νομίζῃ ὅτι οὐδὲν πραγματικὸν ὑπάρχει ἢ ὅ,τι εἶνε σαρκικόν, ὅ,τι βλέπομεν, ἁπτόμεθα, πίνομεν, ἐσθίομεν, ἢ ὅ,τι χρησιμεύει εἰς τὰς ἡδονὰς τοῦ ἔρωτος. ἐνῷ ἀρ' ἑτέρου ἐμίσει, ἐφοβεῖτο, ἀπέφευγε συνήθως πᾶν ὅ,τι νοητὸν καὶ οὔτινος μόνον ἡ φιλοσοφία κατέχει τὴν ἔνοιαν, ἡ τοιαύτη, λέγω, ψυχὴ ἐξέρχεται ἀμηχανοῦσα ἕνεκα τῶν σαρκικῶν ῥύπων, οὓς ἡ διηνεκὴς σχέσις καὶ ἡ στενὴ ἑνωσίς της μετὰ τοῦ σώματος. ὑπὲρ οὗ μόνον ἦτο ἐμφρόντις, τῷ κατέστησαν οἱονεὶ φυσικούς. Αὐτοὶ οἱ ῥύποι εἶνε περιαλλόμμα βαρύ, δυηφόρητον, ἐπίγειον, ὁρατόν· ἡ δὲ ψυχὴ κατάφορτος μὲ αὐτὸ τὸ βάρος, ἐφελκύεται εἰσέτι πρὸς αὐτὸν τὸν ὁρατὸν κόσμον, ἐκ φόβου πρὸς τὸν ἀόρατον, τὸν Ἅδην· περιφέρεται δὲ περὶ τὰ μέρη τῆς ταφῆς, περὶ τοὺς τάφους, ἔνθα εἴδον φάσματα σκότια, ὅπως εἶνε καὶ τὰ φάσματα τῶν ψυχῶν ἐκείνων, αἵτινες δὲν ἐγκατέλειπον τὸ σῶμα ὅλως ἐξεγνισμέναι, ἀλλὰ διατηροῦσαι κάτι τι ἐξ αὐτῆς τῆς ὁρατῆς ὕλης, ἥτις τὰς καθιστᾷ ὁρατὰς εἰσέτι. Αἱ ψυχαὶ λοιπὸν τῶν κακῶν ἀναγκάζονται νὰ πλανῶνται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἔνθα ὑφίστανται τὴν ποινὴν τῆς προτέρας ζωῆς των, τῆς πονηρᾶς· ἐξακολουθοῦσι δὲ περιπλανώμεναι μέχρις οὗ ἡ ἀγάπη των δι' αὐτὸν τὸν διηνεκῶς παρακολουθοῦντα αὐτὰς σαρκικὸν σωρόν, τὰς ἀναγκάσῃ νὰ εἰσέλθωσι καὶ πάλιν εἰς ἓν σῶμα καὶ τὰς βυθίσῃ πιθανῶς εἰς τὰ αὐτὰ ἤθη, εἰς ἃ ἐπησχολήθησαν κατὰ τὸν πρότερον βίον». (Ἕπεται τὸ τέλος)

ΑΙ ΠΡΙΓΚΙΠΟΝΝΗΣΟΙ

ΠΡΩΤΗ, ΑΝΤΙΓΟΝΗ, ΧΑΛΚΗ, ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Τί ὡραῖα! ἔλεγον πάντες. Ἦτον ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξελίξεως τῆς τετάρτης καὶ τελευταίας πράξεως τοῦ θεαματικοῦ κωμειδυλλίου, οὗτινος ἐγενόμεθα τὸ πρῶτον θεαταὶ καὶ προτεπάθουν πῶς κάλλιον ν' ἀντιληφθῶ καὶ κορέσω τὸν νοῦν καὶ τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τοῖς ἀνελιστομένοις.

Ἔστημεν μετ' ὀλίγον πρὸ τῆς προκυμαίας καὶ πεντακόσια ἄτομα πάσης ἡλικίας διεχύθητον ὁμοθυμαδὸν, ὡς ὕγρὸς χείμαρρος ἐπὶ τῆς ἐναντι ἡμῶν πλαγείας, ἀναμιχθέντα φύρδην μίγδην μετὰ τοῦ ἤθη ἐκεῖ εὑρισκομένου πλήθους κόσμου ἐν ὑπαίθρῳ καὶ πρὸ τοῖς κιφενείοις.

Ἐκαθήσαμεν ὀλίγον ἔξωθι τοῦ μεγάλου ἀριστερόθεν ἡμῶν εὑρισκομένου καφενείου καὶ μετ' ὀλίγον ἠγέρθημεν, ὅπως περιεργασθῶμεν τὴν νῆσον καὶ τὴν πόλιν.

Πολλοὶ ξένοι ἔπραξαν τὸ αὐτό, ὡς καὶ τριακοντὰς νέων γερμανῶν περιηγητῶν, οἵτινες ἀναβάντες ἐπὶ διαφόρων ἐκεῖ που πρὸς τοῦτο ἀκμενόντων κομφοπρεπῶν ὄνων καὶ ὀλίσκων ἐξεκίνησαν αὐθωρεὶ γελῶντες καὶ ἀλαλάζοντες πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐπωτερικοῦ τῆς νήσου.

Ἡ Πρίγκιπος παρουσιάζει ἀληθῶς ἐνδιαφέρον γόητρον εἰς πάντα ἐπισκέπτην. Ὅπω προχωρῆτε, κατὰ τοσοῦτον τὰ ἐξελισσόμενα ὡραῖα τοπεῖα προπελλούσι τὸν θαυμασμόν σας. Ἡ ὁδὸς δεξιόθεν ἀνωφερικῶς καὶ παραλιακῶς βαίνουσα, ὡραία, ὁμαλὴ καὶ καθαρωτάτη, καθίσταται λίαν ἐπχωγὺς ἐφ' ὅσον προχωρῆτε, ἕνεκα τῶν πολὺ περιέργων, κομψοειδῶν καὶ ἀγραστικῶν αὐτῆς πλουσίων ἑκατέρωθεν οἰκοδομῶν της, ποικίλων ρυθμῶν καὶ σχημάτων, ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦ μέχρι τοῦ πολυσχιδοῦς ἐξικνουμένου, ὧν ἡ μελέτη ἀξίζει οὐ

μόνον τὸν κόπον, ἀλλὰ καὶ τὴν περιέργειαν καὶ τὴν σπουδὴν ἕνεκα τῆς παρηλθούσης, ἣν παρουσιάζει ἡ τέχνη αὐτῶν, οἰκοδομική, τεκτονική, διακόσμησις καὶ φαντασία τῶν πολυταλάντων κτητόρων καὶ κατοίκων αὐτῶν. Καὶ σταματᾶτε ἀκουσίως πρὸ αὐτῶν καὶ ἐξίστασθε καὶ μελετᾶτε καὶ θαυμάζετε καὶ ἀποτείνεσθε διὰ τὴν ὑφιστάμενην πρὸ καιροῦ πολλοῦ ἐνταῦθα γλυφὴν καὶ εὐμάρειαν καὶ εὐζωΐαν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν γνωριζόντων πολυταλάντων θνητῶν νὰ ποιῶσι χρῆσιν τοῦ πλούτου των, πρὸς ὅσον ἔνεστι καλητέραν διαβίωσιν καὶ ἀπόκτησιν τῶν εὐχαριστοτέρων, ἡδονικωτέρων καὶ ὠφελιμωτέρων σωματικῶν καὶ πνευματικῶν προχῶν τοῦ κόσμου. Δὲν εἶναι μία, δὲν εἶναι δύο, δὲν εἶναι τρεῖς, δὲν εἶναι δέκα, εἶναι σειρὰ κομψοτάτων, μεγαλοπρεπῶν καὶ φαντασιωδῶν πολυποικίλων οἰκημάτων, περιβαλλομένων ὑπὸ τεχνικωτάτων καὶ ὠφελιμωτάτων κήπων, περιεχόντων τὰ πλουσιώτερα σπανιώτερα, ἐγχρωμοτέρα καὶ κομψότερα φυτά, δένδρα καὶ ἄνθη.

Αἱ ἐξοχικαὶ αὗται οἰκοδομαὶ τῆς Πριγκίπου, δὲν δύνανται νὰ παραδληθῶσιν οὔτε πρὸς τὰ μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐπιβάλλοντα ἐκ τοῦ ὄγκου καὶ πλούτου των μοναδικὰ μέγαρα καὶ καλλιμαρμάρινα οἰκοδομήματα τῶν προγόνων τῶν μεγαλοπρέπεων, οὔτε πρὸς τὰ ἐξωτικὰ Γοτθικά, Ἑλληνικά, Ἀγγλικά, Σινικὰ καὶ Ἰαπωνικὰ οἰκοδομοτεχνήματα τῶν ἀρεσκόντων νὰ παγνώσιν ἤδη τὰς πλουσίας καὶ εὐκαρπόχους φωλεὰς καὶ ἑστίας των πρὸ τὰς ὄχθας γλυκυροΐσδων ποταμῶν, ρυάκων καὶ ἀκτῶν, ἐν τῷ μέσῳ ἀηδονοκελαδήτων τεχνητῶν μεσογείων κήπων καὶ πυκνοτάτων δασῶν ἢ ἐπὶ τοῦ ὕψους καλλιθεάτου καὶ ἀφιστουργηματικῆς ἀπόψεως. Εἶναι κᾶτι τι σπανιώτερον, παραδοξώτερον, φαντασιωδέστερον καὶ ἀπροσδόκητον. Αἱ οἰκίαι αὗται, ἀκριβῶς Chateaux d' Espagne, Ἱσπανικοὶ πύργοι δυνάμενοι νὰ κληθῶσιν, εἰσὶ κομψοτεχνικαὶ εὐδαίμονες κατοικίαι, πυχθεῖσαι ἐν τῷ ἀνέμῳ τοῖς ὕδασι καὶ τῷ ἀέρι, μακρὰν δηλαδὴ τῆς ὅλης, τῆς γῆς θης, καὶ τοῦ θορύβου, διότι οὔτω φαίνονται καὶ τοιαῦται ἀκριβῶς εἶναι. Δὲν βλέπετε ὄγκον, οὔτε λίθους, οὔτε σίδηρον, οὔτε βάσιν· εἶναι ξύλιναι, χάρτιναι, πλίνθιναι καὶ ἀετοειδεῖς, διότι πᾶσαι φέρουσι πολυποικίλας διακοσμήσεις καὶ ἀετώματα εἶνε ἐλαφραὶ ὡς πτηνά, διότι ἡ διακόσμησις καὶ ὁ χρωματισμὸς ποικίλει μέχρι τοῦ εὐφυκτάστου· καὶ ἂν δὲν ἤρχη βέβαιος, ὅτι κατοικοῦσι δίποδα ἐδαφικὰ ὄντα, θὰ ἔλεγον, ὅτι κατοικοῦσι δίποδα ἐναέρια τοιαῦτα. Κομψοτεχνήματα μικρὰ, μέτρια καὶ ἐλαφρά, χάρτινα καὶ ξύλινα, συγκεκολλημένα μὲ κόλλαν συμπαγῆ, προστηρισμένα μὲ τέχνην ἄγνωστον ἡμῖν καὶ ὑπερόπθρωπον, κεχρωματισμένα καὶ κεχρισμένα μὲ τὰ ὡραιότερα χρώματα καὶ ὑπὸ τῆς χειρὸς Σεραφεὶμ καὶ Ἀρχαγγέλων, ἰδοὺ τὰ πολυτάλαντα ταῦτα μέγαρα τῶν Πριγκιποκρουγόντων τῶν Πριγκιποννήσων, οἵτινες βεβαίως κατὰ πολὺ πρέπει νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τοὺς λοιποὺς θνητοὺς τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν ἤδη καὶ οὐτοὺς τοὺς μακαρίους κατοίκους.

Κατὰ μῆκος, ὡς εἴκομεν, τῆς ἀνωφερικῆς ταύτης παραλιακῆς ὁδοῦ κεῖνται αἱ περίκομφοι αὗται οἰκίαι, αἵτινες ἐκτείνονται ἐπ' ἀκρετὸν καὶ ἀκριβῶς τόσον, ὅσον πᾶν κατοικεῖται ὁ κόρος, ἕως ὅτου διέλθητε κοντὰ ὅλας. Καὶ ἄλλαι μὲν εἰσὶν ἀπομεμονωμέναι καὶ ἄλλαι συνέχονται ἀλλήλαις μὲ ἀρχιτεκτονικὴν ὅλως ἀλλοίαν καὶ ἐδιόρυθμον, μὲ ἐξώστας μεγάλους καὶ ἐκτενεῖς, προσβλέποντας εἰς τὴν θάλασσαν, πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, κεκοσμημέναι σχεδὸν μὲ ἄνθη καὶ μὲ γάστρας μὲ φυτὰ καὶ μὲ διακόσμους καὶ ὧν αἱ πλευραὶ πᾶσαι εἰσὶ διεσκευασμέναι ἀμφοδίας μὲ σανίδας! μὲ πλίνθους καὶ μὲ ξύλα! Chateaux en Espagne! ἀκριβῶς φαίνονται ὡς Ἱσπανικὰ μέγαρα, ἤτοι ἀνεμώλια, ὀνειροπολήματα. Καὶ μήπως ὅλα τοῦ κόσμου τούτου δὲν εἶναι μάταια, φροῦδα καὶ ἀνεμώλια; Καὶ ἐν τούτοις, δὲν εἶναι ἀνεμώλια διότι ἐν αὐταῖς κατοικοῦσιν ἄνθρωποι ὡς ἡμεῖς, ἀλλ' ἄνθρωποι πολὺ διαφορετικοὶ εἰς τὸ ζῆν καὶ τὸ φέρεσθαι, οἵτινες περιβάλλονται ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, ἀπὸ ἐνδύματα ἄφθονα, φαγητὰ ἐξαίσια καὶ ἐξαίρετα, ἔτυμα καὶ καλῶς μαγειρευμένα, ἀπὸ ὑπηρέτας, θαλαμηπόλους, μαγείρους καὶ θυρωρούς καὶ ὧν τὰ βαλάντια εἰσὶ πάντοτε πλήρη μὲ ἄφθονον χρυσίον καὶ . . . οἵτινες τὸ σπουδαιότερον πάντων, δὲν κατατρύχονται ἀπὸ τὰς συνήθεις τῆς ἐπαρκείας καὶ συντηρήσεως ὀδύνας τοῦ βίου, ἀλλὰ τοὐναντίον καταγίνονται εἰς τὴν ἄνετον ἐντὸς ὡραίων οἰκημάτων διαβίωσιν καὶ ἐξεύρεσιν νέων εὐδαιμονίας ἀπολαύσεων.

Διερχόμενος ἐνεὸς πάντοτε καὶ θαυμάζων τὰς ὡραίας αὐτὰς κατοικίας τῶν κυρίων Χατζοπούλου, Κ. Ῥάλλη, Ἑλένης Ν. Ζαρίφη, Φωκᾶ καὶ Μάγγου Ἑλένη, Π. Ζαρίφη, Σκυλίτση κτλ. καὶ ἄλλων πολυταλάντων Ἰδὲ τοῦ κ. Ῥάλλη εἶναι ὅλη ἐξαίσιον καὶ θαυμαστόν. Οἰκημα ἐκ τῶν σπανιωτέρων μάλιστα, ὅπερ, ὡς μᾶς εἶπεν ὁ κηπουρός του, εὗρε λυστε καὶ αὐτὸς ὁ Σουλτάνος καὶ ἐξίστασε ν' ἀγοράσῃ, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐδόθη. Ὁ κ. Κ. Ῥάλλης τυγχάνει συνδιαιτητής μας καὶ ἐπεθύμησα νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ. ἀλλὰ μοὶ ἀπήντησαν, ὅτι δὲν εὑρίσκεται ἐκεῖ καὶ ὅτι «πανίως ἔρχεται καὶ διχφεύει ὀλίγον. «Τύπος παραδοξότατος» εἶπον, καὶ ζητήσας τὴν ἄδειαν εἰσῆλθον ὅπως ἐπισκεφθῶ τοὐλάχιστον τὸ λαμπρὸν καὶ ἐξαίσιον αὐτὸ οἴκημα του. Ἡ εἴσοδος ἔκπαγλος ἐντελῶς, μοσαϊκῶς διεσκευασμένη, θύρα καὶ θυρίδες ἐκπάγλως πεποικιλμένοι μὲ ζύλον *πολυάνθρυμα*, καθίσματα καὶ θρανία ἐκ τῶν σπανιωτάτων, ὕελοι ἐκ κρυστάλλου, ἔγχρωμοι καὶ μαί, ἡ δὲ ἑπομένη αἴθουσα θαυμάσιον ἐκ τοῦ κάλλους, διακόσμου, ποικιλτικῆς καὶ πολυτελείας. Ἐπίπλων, παρκετῶν σμάτων, εἰκόνων, πολυφώτων κτλ. Δὲν περιγράφονται. Εἶναι ἐν μιᾷ λέξει, τὸ ἄκρον ἀκῶν ἡγεμονικῆς εὐκαρείας καὶ Κροίσου ἐπιθυμίας!

Ἀλλὰ δὲν κυχαριστούμην, ἤθελον νὰ ἔδλεπον καὶ μακάριόν τινα τοιοῦτον θνητὸν καὶ ἐνθυμηθεὶς μετὰ τὴν ἀποτυγίαν τῆς πρώτης μου ἀποπείας, τὴν κυρίαν Ἑλένην Ν. Ζαρίφη, ἥτις διατελεῖ καὶ αὕτη συνδρομήτρια μας, ἠρώτησα περὶ αὐτῆς.

— Ἄ, μάλιστα, μᾶς εἶπεν ὁ κηπουρὸς τοῦ κ. Ῥάλλη, ἡ κυρία Ζαρίφη εἶναι ἤδη ἐδῶ καὶ τὸ οἴκημά της εἶναι κοντὰ ἐκεῖ.

Διευθύνθημεν μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου μου ἀμέσως πρὸς αὐτό. Εἶναι μεγάλη ὡραία ἐξοχικὴ οἰκία, ἐκ τῶν ὡραιοτέρων καὶ μεγαλοπρεπεστέρων τῆς Πριγκίπου καὶ ἴσως ἡ καλλιτέρα. Εἶναι διώροφος γοτθικοῦ, ὡς ἔγγιστα ρυθμοῦ καὶ ἔχει εὐρὺν ἐξώστην πρὸ τῆς εἰσόδου μετὰ κήπου καὶ μεγάλου ἐπίσης ἐξώστου πρὸ τοῦ δευτέρου ὀρόφου· ἔναντι δὲ κῆπος διήκει λαμπρὸς καὶ πολύφυτος ἐκ σπανίων φυτῶν καὶ ἀνθέων πρὸς τὰ κάτω, κατηφορικῶς μέχρι τῆς παραλίας, ὅπου κεῖται ὠκεάνιος μικρὸς κοψῆς θαλάσσιος λουτρὼν δίκην παρακτήματος τῆς οἰκίας.

Εἰσελθόντες εἰς τὴν εἴσοδον, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς ὁποίας διάφορα φυτὰ καὶ ἄνθη στολίζουσι αὐτήν, εὑρέθημεν πρὸ τῆς ὡραίας καὶ καθαρᾶς κλίμακος τῆς ἀγούσης ἡμᾶς εἰς τὸ πρῶτον διαμέρισμα, ἀπὸ τὰ ἔνδον τῆς ἀνοικτῆς θύρας καὶ τῶν θυρίδων τῶν ὁποίων φαίνεται ἀμέσως ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν οἰκούντων. Ὀλίγες κάτοικος ἐφαίνετο. ἀλλ' ἅμα τῇ ἀνόδῳ ἡμῶν, ἐξῆλθε ὡραῖος καὶ καλοενδεδυμένος γαντοφόρος θαλαμηπόλος, ὅστις μᾶς ὑπεδέχθη ὁποκλινῶς καὶ ἔστη πρὸ ἡμῶν, διερωτῶν διὰ τοῦ τρόπου του, τὴν ἰδιότητά μας.

— Ἡ κυρία Ἑλένη Ζαρίφη, εἶναι ἐδῶ: ἠρώτησα.

— Μάλιστα, μᾶς ἀπήντησε, κλίνας τὴν κεφαλήν.

— Εἶναι δυνατὸν, νὰ τὴν ἴδωμεν;

— Νὰ ἀναγγείλω ὑμᾶς καὶ σᾶς λέγω, μᾶς ἀπήντησεν.

— Τότε δότε καὶ τὸ ἐπισκεπτήριόν μου, προσέθηκα.

Καὶ λαβὼν αὐτό, ἀπῆλθεν, ἐνῷ ἡμεῖς ἀνεμείναμεν ἐπὶ ἐν λεπτὸν τῆς ὥρας περίπου εἰς τὴν κλίμακα. Ἐξελθὼν «ὁρίστιε» μᾶς εἶπεν καὶ λαβὼν θέσιν κριστερόθεν τῆς μεγάλης τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας θύρας, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν μετὰ ἀρκετοῦ μέρους τοῦ σώματος, χαιρετίζων οὕτως ἡμᾶς εἰσερχομένους.

«Πειθαρχία, τάξις καὶ σεβασμὸς» διελογίσθην, διαβαίνων πρὸ τοῦ εὐπειθοῦς καθήκοντος τοῦ θαλαμηπόλου καὶ εἰσῆλθον ἐντὸς μεγάλης εὐρυχώρου καὶ ὑψηλῆς αἰθούσης, ἐστολισμένης διὰ πάντων τῶν πολυτελῶν εἰδῶν τῆς ἄκρας εὐμαρείας, τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου τῆς τέχνης. Παρακετάσματα, γάστραι καὶ σπάνια ἄνθη, πολυτελῆ ἔπιπλα καὶ ὡραῖα μεγάλα πλαίτια μετὰ ἐλαιογραφιῶν, χρυσοφάντα καθίσματα καὶ ἐδώλια, ἔγχρωμα βελούδινα ἀνάκλιντρα, πολυτελῆ σκεύη, κτλ. κτλ. ἔξωθεν, πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀμμάτων μου, ἀτινα αὐθωρεὶ ἀναγκαστικῶς ἔστησαν πρὸ τῆς δεξιόθεν τῷ εἰσερχομένῳ ἀναπαυτικῶς καθημένης εὐσάρκου καὶ εὐγενοῦς μειδιώσης σεβαστῆς κυρίας. ἥτις μετὰ παραδόξου περιεργείας ἔπωμ, ἀνέμενε τὴν ἐκτάκτως ἀγγελθεῖσαν ἐπίσκεψίν μου. Ἤτον ἡ Κυρία Ἑλένη Ν. Ζαρίφη, σύζυγος τοῦ ἀοιδίμου μεγάλου εὐεργέτου καὶ πολυφήμου, γνωστοῦ τῆς πᾶσι μεγάλου πατριώτου Νικολάου Ζαρίφη, διαβιώσαντος τὸν πλεῖστον χρόνον τῆς ζωῆς του ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Εὐρώπῃ καὶ μηδὲν μηδέποτε ἀμελήσαντος εἰς πᾶσαν περίστασιν ἐκ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐν πάσῃ περιστάσει εὐγενῶν καὶ ἀπαραιτήτων καθηκόντων του.

Ἡ Κυρία Ἑλένη Ζαρίφη, καλλίστη εὐγενεστάτη καὶ ἠπιωτάτου χαρακτῆρος γυνὴ, ἀνταξία τῶν ἀκριβεστάτων αἰσθημάτων τοῦ ἀοιδίμου συζύγου της, εἶναι πεντηκοντατετὴς περίπου τὴν ἡλικίαν καὶ διάγει τὸν πλεῖστον χρόνον αὐτῆς ἐν Εὐρώπῃ καὶ ὀλίγον παρὰ τὰ ὄχθας τοῦ Ἑλλησπόντου ὕδατος, ἐν τῇ ὡραίᾳ ταύτῃ ἐξοχικῇ της ἐπαύλει. Εἶναι δὲ εὐγενεστάτη, καλοκαγαθωτάτη καὶ βαρέως ὑποφέρουσα τὴν ἀλησμόνητον ἔτι ἀπώλειαν τοῦ συζύγου της, μετ' ἄλγους φαίνεται προσπαθοῦσα νὰ μετριάσῃ τὸν πόνον της, ἵνα μὴ δείκνυται ὀδυρομένη καὶ βαρυλυγοῦσα πρὸ τοῦ ἀδικφορήσαντος διὰ τοῦτο κόσμου.

Ἐπλησίασα ἀμέσως αὐτὴν καὶ χαιρετήσας ἐκάθησα ἐπὶ τοῦ ὑπαδειχθέντος μοι παρ' αὐτῇ ἐδωλίου. Ταύτοχρόνως νεωτέρα τις Κυρία εἰσῆλθεν ἐκ τῆς ἔναντι ἐσωτερικῆς θύρας καὶ χαιρετήσασα διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς, ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης καὶ ὀλίγον ἀπωτέρω ἡμῶν κειμένου διβανίου. Δύο δὲ, τῆς ὑπηρεσίας φαίνεται, καὶ à quatre épingle θαλαμηπόλοι ἱστάντο εὐλαβῶς παρὰ ταῖς δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν θύραις, ἀναμένοντες διαταγάς.

— Ἡ Κυρία Ἑλένη Ζαρίφη; ἠρώτησα ἀμέσως καθήμενος.

Διὰ λεπτοῦ μειδιάματος παρατηροῦσά με καὶ κλίνασα ὀλίγον τὴν κεφαλήν, μοὶ ἐδήλωσε τὴν ἰδιότητά της.

— Ἐπισκεφθεῖς κατὰ πρῶτον τὴν Πρίγκιπον, τῇ λέγω, καὶ μαθὼν ὅτι εἶσθε ἐδῶ, ἐπεθύμησα πολὺ νὰ σᾶς γνωρίσω.

Καὶ πάλιν μειδιῶσα ἔκλινε τὴν κεφαλήν.

— Ἐλπίζω, τῇ λέγω τότε, ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς μου αὕτη, μολονότι κάπως ἀπότομος, ἀλλ' ἀναγκαστικὴ, ὡς ταξειδιώτου . . . .

— Ἄ, τίποτε, μοὶ λέγει διακόπτουσα καὶ πότε ἤλθατε;

— Προχθὲς ἔφθασα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀφοῦ διαμείνω ἔτι ἐκεῖ δύο—τρεῖς ἡμέρας, θὰ μεταβῶ εἰς Βουλγαρίαν καὶ Ρωμουλίαν.

— Καὶ ταξειδεύετε διὰ τὴν ὑγείαν σας; μ' ἐρωτᾷ τότε.

— Ὄχι, ὁριστικῶς διὰ τοῦτο, τῇ λέγω, ἀλλὰ καὶ λόγῳ ἀναψυχῆς καὶ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συνδρομητῶν μου.

— Τί ἐφημερίδα ἐκδίδετε; ἠρώτησε τότε ἡ ἔναντι ἡμῶν Κυρία.

— Τὴν «Φύσιν».

— Ἄ, σεῖς ἐκδίδετε τὴν «Φύσιν».

— Μάλιστα, πῶς σᾶς φαίνεται; Κυρία Ζαρίφη, ἀναγινώσκετε κᾶποτε;

— Ἄ, σπανίως, ἔπειτα τὸν περισσότερον χρόνον ἀπουσιάζω εἰς Εὐρώπην καὶ μόνον τὸ θέρος σχεδὸν ἐπὶ ὀλίγους μῆνας ἔρχομαι ἐδῶ.

— Τὴν ὡραίαν αὐτὴν θέσιν τόσον ὀλίγον τὴν ἀπολαμβάνετε; τῇ λέγω.

— Τὴν ἐχάρημεν μάλιστα πολύ, μοὶ ἀπαντᾷ, καὶ μειδιῶσα παρατήρησε τὸν ἀπέναντι ἡμῶν Κυρίαν.

Ἀμέσως τότε παρουσιάσθη ὁ τῆς εἰσόδου γνωστὸς ἤδη ἡμῖν θαλαμηπόλος καὶ κλίνας, ἐπ' ἀριστερὸν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σῶμα ἔστη πρὸ ἡμῶν. Ἐνόμισα, ὅτι ἦτο εἰδοποιητήριον ἐθιμοτίπου ἀποδύσεως, ἀλλὰ παρουσιάσας ἐπιστεπτήριον ὅπερ ἀμέσως ἔλαβεν ἡ ἔνκυτι ἡμῶν Κυρία, ἠνώτα.

— Ὁ κ. Χατζόπουλος, ἀνέγνωσεν.

— Ἂς ἔλθῃ, ἀπήντησεν ἡ Κυρία Ζαρίφη

Καὶ ἐξελθόντος ἀμέσως τοῦ θαλαμηπόλου, ἐπινήλθεν ἡλικιωμένος σεβάσμιος ἑξηκοντατετὴς περίπου ἀνήρ, ὅστις κλίνας εὐλαβῶς πρὸ τῆς σεβαστῆς Κυρίας, ἔλαβε θέσιν πλησίον ἡμῶν. Ἰδὼν δὲ τότε ἐγώ, ὅτι ἡ περαιτέρω διαμονή μου θὰ ἦτο περιττὴ καὶ ἴσως ὀχληρὰ, μετ' ἀνταλλαγὴν δ' ἔτι ὀλίγων λέξεων ἠγέρθημεν πρὸς ἀναχώρησιν.

— Ἀναχωρεῖτε; μᾶς λόγει ἡ Κυρία Ζαρίφη.

— Μάλιστα, Κυρία, τῇ ἀπήντησα καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ διὰ τὴν εὐγενῆ καλοσύνην, ἣν εἴχετε, νὰ μᾶς δεχθῆτε. Καὶ εὐλαβῶς; χαιρετήσαντες ἀπεσύρθημεν ἐκεῖθεν.

Ἐξελθόντες τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Ζαρίφη ἠκολουθήσαμεν ἔτι τὴν παραλιακὴν ταύτην ὁδὸν καὶ ἐφθάσαμεν εἰς κατωφέρειαν, ἥτις ἀπολήγει εἰς μικρὸν ὡραιότατον ὅρμον, ὅπου ὑπάρχει καὶ μικρόν τι χωρίον. Ἐνταῦθα, ἀπὸ τῆς ἀπέναντι ὁδοῦ, ἥτις κάμπτει τὸν κύκλον τῆς νήσου, καὶ ἥτις εἶναι ἀπασα ἀμαξωτή, ἠκούσαμεν φωνάς, ἀλλαλαγμοὺς καὶ θόρυβον. «Τί τρέχει; τί εἶναι;» εἴπομεν ἀμφότεροι μετ' ἀπορίας καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἰδ μεν μετ' ὀλίγον ἀναφαινομένην τὴν προτέραν ὁμάδα τῶν γεφυρανῶν νεανίσκων, οἵτινες ἐπέστρεφον ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τῶν ὄνων αὐτῶν τροχάδην καὶ ἐν χαρᾷ καὶ ἀλαλαγμοὺς ἐκ τῆς ἄνω τὴν νῆσον μικρᾶς, ἀλλ' ὡραίας περιοδείας των. Εἰς τὸ τέλος εἴκετο βραδέως σωματώδης γερμανὸς, ἐπιβεβηκὼν ἀ ριθῶς ἐπὶ τοῦ μικροτέρου τῶν ὄνων, ὃν διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ μαστιγίου του ὁ Κύριος αὐτοῦ ἐβίαζε νὰ ῥθάσῃ τοὺς συντρόφους του καὶ ὡς ἐκ τούτου κυρίως ἐγίνοντο οἱ γέλωτες καὶ αἱ ἀστειότητες.

Ἐπιστρέψαντες μετ' ὀλίγον καὶ ἡμεῖς, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου ἐκαθήσαμεν εἰς ὑπαίθριόν τι ἐστιατόριον νὰ γευματίσωμεν. Περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας ἐπεστρέψαμεν διὰ τοῦ αὐτοῦ μικροῦ τροχοφόρου πλάφους καὶ διὰ τῶν ἰδίων μερῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν, διελθόντες οὕτως ὡραιότατα τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὰς Πριγκιποννήσους. **Φ. Π.**

ΠΕΡΙ ΛΥΓΚΟΣ Ἢ ΛΥΓΜΟΥ

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ λύγξ εἶνε κακουχία τις καὶ οὐχὶ νόσος.

Ὁ λύγξ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προέρχεται αὐτομάτως καὶ ἄνευ οὐσιώδους αἰτίας· συνήθως διαρκεῖ ὀλίγον, ἐνίοτε δὲ διαρκεῖ ἡμέρας, ἑβδομάδας, μῆνας, καὶ ἔτη· ὅτε βεβαίως ἀπαιτεῖται ἡ βοήθεια Ἰατροῦ.

Ὁ Πλάτων εἰς τὸ Συμπόσιόν του ἀνφέρει τρεῖς τρόπους πρὸς κατάπαυσιν τοῦ λυγμοῦ. Νὰ πίῃ ὁ πάσχων ὀλίγον ψυχρὸν ὕδωρ. Νὰ διακόψῃ τὴν ἀναπνοὴν ἐπὶ τινας στιγμὰς καὶ ἀν καὶ μὲ τοῦτο δὲν παύσῃ, νὰ πταρνισθῇ. Ὅτι ὁ πταρμὸς διαλύει τὸν λύγκα τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Ἱπποκράτης ἀναφέρει ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς αὐτοῦ (VI 13) αὐτὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ ἐπιγενόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν· Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλοι τρόποι κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπινοηθέντες. Κοινῶς γνωρίζουσιν, ὅτι καταπαύει ὁ λύγξ διὰ τῆς πόσεως ὀλίγου ψυχροῦ ὕδατος μετὰ ὄξους, διὰ τοῦ φόβου, διὰ παντὸς μέσου ἐπιφέροντος αἰφνηδίαν ἐντύπωσιν, διὰ τοῦ νύγματος (τζιμπίματος), διὰ παντὸς πόνου αἰφνηδίου, καὶ διὰ τοῦ τρεξίματος.

Πρό τινων ἐτῶν Ἰατρός τις ἐπρότεινεν ἄλλον τρόπον. Σφίγγει καλῶς διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸν καρπὸν τῆς δεξιᾶς· ἢ κάλλιον σφίγγει τὸ μέρος τοῦτο διὰ ταινίας καὶ οὕτω

πούει ὁ λυγμός. Τὸ μέσον τοῦτο ἰδίως καλῶς ἐπιτυγχάνει.

Καταπαύει ὁ λυγμὸς καὶ ἐάν τις σφίγξῃ διὰ ζώνης τὴν βάσιν τοῦ θώρακος· ἢ ἐὰν πιέσῃ τὸ ἐπιγάστριον διά τινος τολύπης (κουδκρίου). Ὡσαύτως καὶ ἐὰν θέσῃ τις ὄρθιον τὸν πρῶτον φάλαγγα τοῦ ἀντίχειρος εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανίσκου.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Τὰκ . . τούκ . . . . π'Ἀδέρφια 'τοιξιτε εἶμαι πτωχὸ παιδάκι
«γονατιστὸ 'στὴν θύρα σας ζητῶ λίγο ψωμάκι
«τὸ χιόνι πέφτει ἄφθονο καὶ ὁ βορριὰς μουγκρίζει
«καὶ 'μένα τὸ ἀλόφαρνο μὲ τρέμει, μὲ φοβίζει·
«Ἰδέτε με εἶμαι γυμνὸ, μονάχο, σκεπασμένο
«ἀπ' τὸ πρωὶ 'στοὺς δρόμους σας γυρίζω τὸ παϊμένο
«κ' ἐπάγωσα, δὲν εἴμπορῶ ἀλλοῦ γιὰ νὰ πηγαίνω
«θὰ πέσω ἂν μ' ἀφήσητε σᾶν φύλλο μαραμμένο . . . .
«Ἐὰν φοβεῖσθε τὸν θεὸ ἂχ! δόστε μου ψωμάκι
«κ'ἔνα μικρὸ νὰ ἐνδυθῶ μικρὸ φορεματάκι!
«Ἀδέρφια μου, 'σ τὴν ἐκκλησιὰ θὰ πάγω κατ' εὐθεῖαν
«θὰ πέσω εἰς τὰ γόνατα νὰ πῶ 'στὴν Παναγίαν
«γιὰ νὰ σᾶς δίνῃ πάντοτε ἐκεῖνο ποῦ ζητεῖτε,
«γιατὶ αὐτὴ τὰ ὀρφανὰ πάρα πολὺ λυπεῖται!»
Τέτοια λογάκια ἔλεγε ἕνα μικρὸ μὲ πόνο
ποὺ χε τὴν φτώχια μάνα του καὶ ἀθερφὸ τὸ στόνο!
γονατιστὸ 'στὴν θύρα των μὲ μάτια βουρκωμένα
ἀρχίνησε τὰ πάθη του νὰ ψάλῃ ἕνα ἕνα . . . . .
'Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔρχεται ψωμάκι νὰ τοῦ δώσῃ,
νὰ τὸ ζεστάνῃ τὸ φτωχὸ 'π τὴν πεῖνα νὰ τὸ σώσῃ . . . .
ἐκεῖνο τὸ παλαίπωρο τὸ χῶμα ἐφιλοῦσε
μὲ δάκρυα, λίγο ἐκρὶ ψωμάκι τοὺς ζητοῦσε . . . .
«Ἀπελπισιὰ καὶ ἀπ' ἐδῶ, τὸ δύστυχο φωνάζει,
«θεὲ, τί πεῖνα εἶν' αὐτὴ τὸ στῆθος μὲ σπαράζει . . . . »
κι' ἀπερακρύνθηκε σιγὰ μὲ βουρκωμένο βλέμμα
τὰ βήματά του τρέμανε καὶ πάγωνε τὸ αἷμα . . . .
Ἤλθε εὐθὺς 'στὴν ἐκκλησιὰ μὲ πονεμένη καρδιὰ,
γονατισιὰ ἐστάθηκε 'μπροστὰ 'στὴν Παναγία,
ἐσταύρωσε τὰ χέρια του καὶ ἄρχισε νὰ κλαίγῃ
καὶ μὲ φωνὴ λυπητερὴ τὸν πόνο του νὰ λέγῃ:
«Ἄχ, Παναγιά, μητέρα μου, σὲ σένα ἦλθα πάλιν
«πῶς θὰ πεθάνω νὰ σοῦ πῶ 'π τὴν πεῖνα τὴν μεγάλην.
«Ἐπῆγα καὶ ἐκτύπησα τὰς θύρας τῶν πλουσίων,
«μὰ ὅλοι ἐκωφεύσανε εἰς τὸ φτωχὸ παιδίον,
«πολὺ τοὺς παρεκάλεσα 'λίγο ψωμὶ νὰ δώσουν
«κι' ἀπὸ τὸν θάνατο ἐμὲ τὸ ὀρφανὸ νὰ σώσουν.
«Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἤκουσε αὐτὴν τὴν δέησί μου,
αἰ, ὅλοι φάνηκαν κωφοὶ εἰς τὴν παράκλησί μου!»
Λυπᾶ μόλις τὸ λείωσε φιλᾷ τὴν Παναγία
καὶ δακρυσμένο 'ξέρχεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησία!
κ' αἰσθάνθηκε πῶς χάρτασε σᾶν νἄφαγε ψωμάκι,
σὰν νἄβανε 'στὴν ράχι του κανὲν φορεμιτάκι . . . . ! !
Μόλις ἐδύθηκε ἄκουσε ἀνθρώπους νὰ φωνάζουν
«φωτιὰ, ἀδέρφια, τρέξατε, φωτιὰ, φωτιὰ,» νὰ κράζουν·
ἐτρόμαξε πάρα πολὺ καὶ τρέχει καὶ πηγαίνει
γιὰ νὰ ἰδῇ ποιὸν ἄνθρωπο ἡ φεύγεια περιμένει . . . .
'Ἀλλ' ὅμως, ὅταν ἔρθασε 'στὴν πυρκοϊὰ πλησίον
σταμάτησε τὸ βῆμά μου τὸ δύστυχο παιδίον·
«θεέ μου, εἶπε, κάιται τὸ σπῆτι ποῦ ἐπῆγα
«καὶ ζήτησα 'λίγο ψωμί!» καὶ ρίγνει 'κόμα 'λίγα
τρεμουλιασμένα βήματα . . . . τὸ αἷμά του παγώνει . . . .
καὶ γονατίζει κατὰ γῆς τὰ χέρια του σταυρώνει
«Ἀ ἐσυ, λέγει, τιμωρεῖ ἡ μήτηρ Παναγία
«ἐκείνους ποῦ 'στὰ ὀρφανὰ δὲν δίδουν προστασία,
«διότι ὅπαχος τὰ φτωχὰ δόδου δὲν λυπεῖται
«στὴν Παναγιὰ κὶ τὸν Χριστὸ, αὐτοὺς δὲν ἐνθυμεῖται».

πέτρος Ἀξιωτέδης

ΥΔΩΡ

Τὸ ὕδωρ ἐθεοποίουν οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐθεώρουν αὐτὸ ὡς ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων. Ὁ σοφὸς Θαλῆς ἐδόξαζε ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος παρήγθη τὸ Πᾶν καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐγεννήθησαν ἐκ τῆς θαλάσσης. Ὁ δὲ Πλάτων ἔλεγεν, ὅτι τὸ Πᾶν κατάγεται ἐκ ρευστοῦ καὶ κινήσεως. Ὁ Ὅμηρος λέγει, ὅτι οἱ θεοὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ. Ἐκ τῆς ἰδίας ταύτης ἐγένετο καὶ ὁ μῦθος τῆς Ἀφροδίτης, τῆς Ρέας καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης. Ἐκ τῆς ἰδίας ταύτης ἐκπηγάζουσιν αἱ ἰδέαι τῶν ἀρχαίων περὶ ἱερῶν κρηνῶν, τῶν νηνηίδων, τῶν τριτόνων, τῶν λούσεων εἰς τὸ ὕδωρ τῶν ποταμῶν πρὸς καθαρισμὸν καὶ ἐξιλασμόν.

Τὸ θερμὸν ὕδωρ, ὡς καὶ ὁ θερμὸς σίδηρος τοῦ ἀνθρώπου καρδιώνει καὶ φονεύει τοὺς ὄφεις.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐδόξαζον, ἐν οἷς ὁ Φιλιστίων ὁ Λοκρεύς, ὁ Διονύσιος, ὁ Ἀλικαῖος ὁ ποιητὴς καὶ ὁ Πλάτων ὁ σοφὸς κλπ. ὅτι τὰ ὑγρὰ πινόμενα διέρχονται διὰ τοῦ πνεύμονος, τὰ δὲ ἀέρια διὰ τοῦ οἰσοφάγου (Πλουτ.) *Τέγγε πνεύμονας ἐνδον* γράφει ὁ Ἀλκαῖος. Ὁ Ἐρατοσθένης λέγει *ἀκράτῳ* (δηλ. οἴνῳ) *πνεύμονα τεγγάμενος* καὶ ὁ Εὐριπίδης λέγει *οἶνος περάσας πνεύμονα*.

Οἱ βραδέως πίνοντες ἔχουσι περισσοτέραν διάρροιαν τῶν ἀθρόως ροφούντων τὸ ὑγρόν. (Πλούταρχ).

Τὰ *ἀστραταία* ὕδατα εἶσι καταλληλότερα πρὸς ἄρδευσιν (πότισμν) (Πλουτ).

Φύσει τὰ σπαρτὰ καὶ τὰ δένδρα πρέπει νὰ ποτίζωνται μᾶλλον διὰ τῶν τῆς βροχῆς ὑδάτων, διότι τρέφονται μᾶλλον διὰ τοῦ ὕδατος τούτου, τὸ ὁποῖον προτιμητέον εἶνε τοῦ δι' ἀποτόμου ροῆς ἢ διὰ τεχνητοῦ ποτιστηρίου βροχηδὸν ἐπιχυνομένου ὕδατος.

Τὸ πίνειν ὕδωρ διαφόρων τόπων καὶ θέσεων νοσῶδες ἐστί ('Αριστ. πλ.), ἐνῷ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀέρος οὐδόλως νοσώδης ἐστί.

Ἡ μεταβολὴ πόσεως διαφόρων ὑδάτων αὔξει τὰς φθείρας (ψεῖρας) εἰς τοὺς δικτεθειμένους πρὸς ταύτας ('Αριστ).

Ἡ πάσις ὕδατος ἐκ φρέατος ἢ ἐξ ὑδραγωγείου ἔνθα παραάκειται ἀπόπατος, ἐπιφέρει νόσους βαρείας, διότι εἰσδύουσι καὶ μικρόβια νοσοποιά, ἀμμωνία, νιτρικὸν ὀξύ, ὑδροθειον κτλ. Πλεῖστα παραδείγματα περὶ τούτου ὑπάρχουσι. Μακρὰν λοιπὸν οἱ ἀπόπατοι ἐκ τῶν μερῶν, ἔνθα γίνεται χρῆσις ποσίμου ὕδατος.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΠΙΕΡΩΝΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΟΣ ΤΗΣ ΑΓΛΙΑΣ

τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τοῦ Ἀστεροσκοπείου καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων

Ὁδὸς Ἑρμοῦ, Ἀθῆναι

Πωλοῦνται ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν ὡρολογίων εἰς συμφερούσας τιμάς. Τοποθετοῦνται ἠλεκτρικὰ ὡρολόγια καὶ ἐπιδιορθοῦνται εἰς τὴν ἐντέλειαν χρονόμετρα, ὡρολόγια ἀκριβείας καὶ παντὸς εἴδους ἐκρεμῶν. Ἐργασία λίαν ἐπιμεμελημένη καὶ ἀκριβής. Εἶναι καλείτερον νὰ πληρώσῃ τις κάτι περισσότερον ἐνταῦθα ἄπαξ ἢ ὀλίγα ἄλλοθι καὶ πολλάκις.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΑΘΕΚΛΟΠΟΙΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Ι. ΜΑΤΣΑΓΓΟΥ

Ἐν Βόλῳ, ὁδὸς Ἰωλκοῦ 31

Μεγάλη παρακαταθήκη ὅλων τῶν εἰδῶν καθισμάτων ἐγχωρίου κατασκευῆς. Πώλησις χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς λίαν συγκαταβατικὰς τιμάς.

Εὐθηνία, στερεότης, καλλιτεχνία.